

เรื่อง บาตรพระ

โดย

ค.ญ. ัญฐภา ตันทัตตรบ

เสนอ

อ.กัทยา มั่นในธรรม

A decorative scroll graphic with a yellow outline and a gradient fill from dark blue at the top to orange at the bottom. The scroll is partially unrolled, with the top edge showing a yellow thread. The text is written in a bold, yellow, Thai-style font.

ประวัติความเป็นมา ของบาตรพระ

บาตร/บาตรพระ

ตรงกับภาษาบาลีว่า "ปตต"

ตรงกับภาษาอังกฤษว่า **"Arms bowl"**

บาตร หมายถึง ภาชนะสำหรับใส่อาหาร

ของนักบวชเวลาออกบิณฑบาต

บาตร เริ่มมีการใช้กันก่อนสมัยพุทธกาล
ในศาสนาพราหมณ์ กล่าวคือ มีบุคคลกลุ่ม
หนึ่งได้ออกบวชบำเพ็ญพรต เพื่อแสวงหา
ความหลุดพ้นตามความเชื่อของศาสนา
เรียกว่า **สันยาสี** บุคคลกลุ่มนี้ได้ประพฤติก
ปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัด จนทำให้พราหมณ์
และชนชาวาสที่พบเห็น เกิดความเลื่อมใส
ศรัทธา จึงได้ถวายอาหารให้แก่ **สันยาสี**

ลักษณะบาตรของสันยาสีเท่าที่พบใน
ปัจจุบัน มีได้ทำด้วยเหล็กอย่างบาตรใน
ศาสนาพุทธ แต่ทำจาก ฝดน้ำเต้า
โดยตัดก้านออกและใช้เชือกร้อยเป็นห่วง
สำหรับใช้ถือ หิ้ว หรือ
คล้องที่บ่า

ในสมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต
ให้ใช้บาตรได้ 2 ชนิด คือ บาตรดิน และ
บาตรเหล็ก เนื่องจากเกรงว่าจะนำไปใช้
ปะปนกัน ขนาดของบาตรสมัยโบราณ
มีขนาดเท่าขันน้ำ และเป็น
ทรงกลมค่อนข้างแบน
ไม่ใหญ่เหมือนบาตรในปัจจุบัน

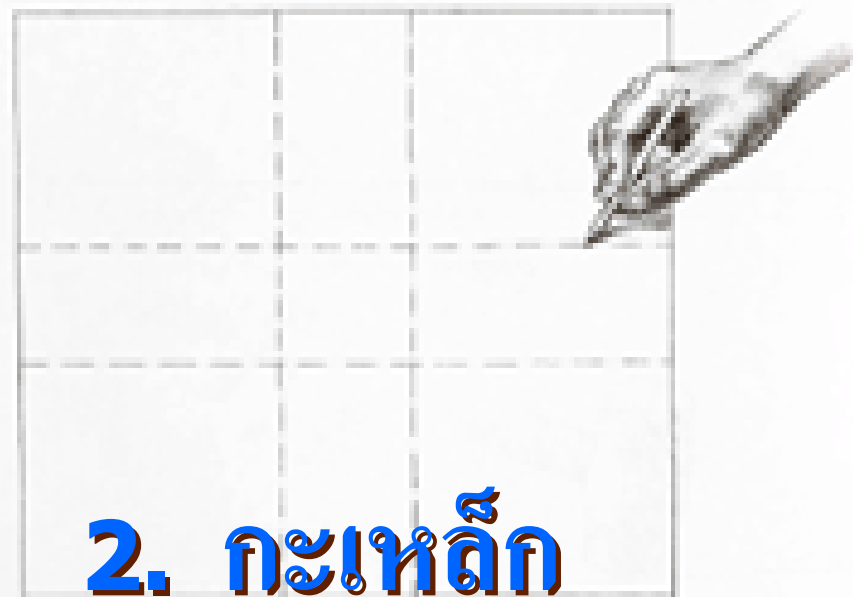
ขนาดของบาตร แบ่งเป็น 3 ขนาด
โดยกำหนดเอาความจุของข้าวสารเป็นหลัก

**กรรมวิธีการทำบาตรพระ
20 ขั้นตอน**

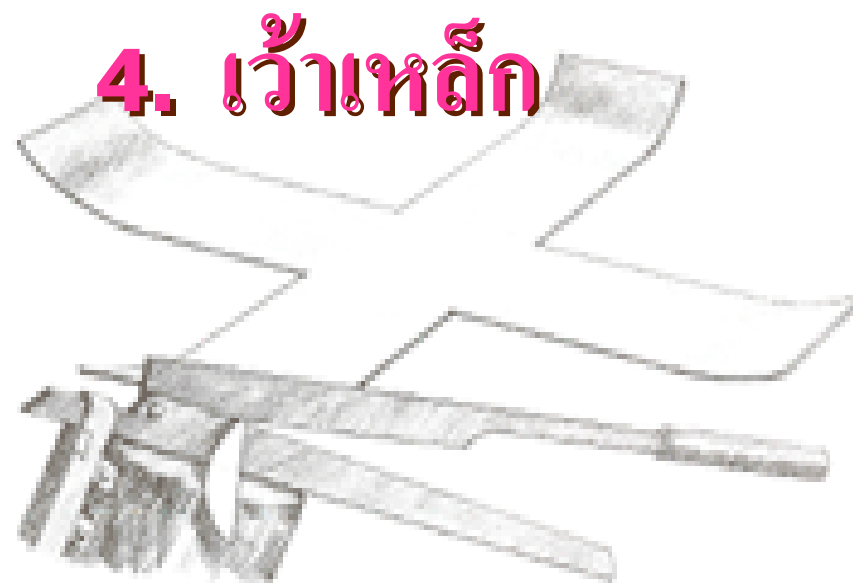
1. ตีขอบ(การทำปากบาตร)

2. กะเหล็ก

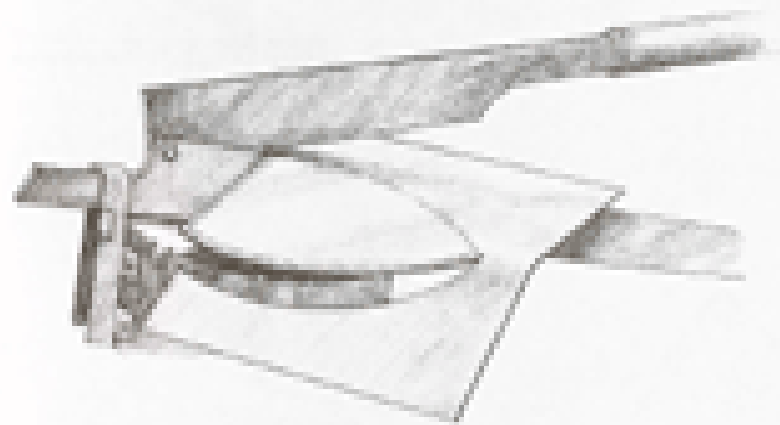
3. ตัดเหล็ก

4. เว้าเหล็ก

9. กะหล่ำว

10. ตัดหล่ำว

11. จักหล่ำว

12. โคงหล่ำว

13. หักหน้าวัว

14. เข้าหน้าวัว

15. หยอดบาตร

16. เป่าแถ่น

17. ยูปมูมบาตร

18. ถายบาตร

19. ตีบาตร

20. ตะโพนบาตร

กรรมดำ

นำบาตรมาเช็ดให้สะอาด ทาน้ำมัน
แอลกอฮอล์

นำมาตั้งไฟเพื่อรมดำ

ยกออกจากไฟปล่อยให้ว้าวให้บาตรเย็นแล้วนำไป
เคลือบด้วยวานิช บาตรที่ได้จะดำเป็นเงา

การระบมบาตร

มีจุดประสงค์เพื่อให้บาตรแกร่งทนยิ่งขึ้น
สามารถใช้ได้ทนโดยไม่เกิดสนิม

การเผาเขียว

เป็นการเผาด้วยความร้อนสูง ให้เหล็กหลังสาร
ออกมาเคลือบผิวบาตร เผาเสร็จเคลือบด้วยวานิช
อีกรอบก็จะได้บาตรที่มีลักษณะเป็นมันวาวสีดำอมเขียว

การเคลือบสี

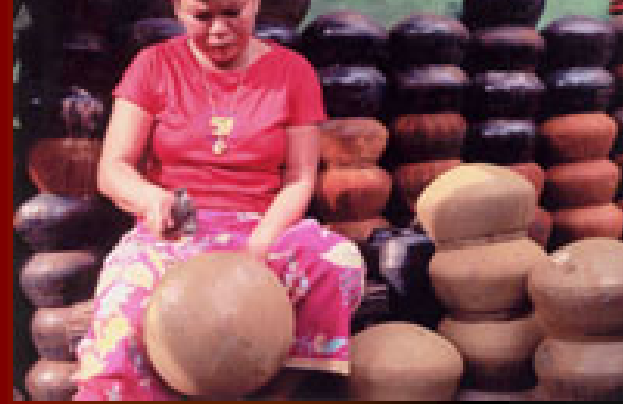
เป็นวิธีที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาทำเหมือน
การเคลือบสีรถยนต์ จะมีโรงงานเคลือบสีบาตรที่
ซอยศิริชัย 2 จังหวัดนนทบุรี

การปรับปรุงบาตร

บาตรเก่ามักจะมีพ่อค้าไปรับซื้อนำมาปรับปรุง
แล้วนำไปจำหน่ายยังต่างจังหวัด ในราคาย่อมเยา
นับเป็นการทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดของการใช้บาตร

การซ่อมแซมบาตร

พระภิกษุบางรูปใช้บาตรมานานย่อมเกิดการชำรุด
บางครั้งก็ส่งมาให้ช่างทำบาตรซ่อมโดยวิธีฉุรอยชำรุด
หากเป็นรูปก็จะตกแต่งให้สะอาด จากนั้นนำไปกะ
วัดขนาดเหล็กเพื่อตัดมาซ่อมแล้วตัดเหล็ก จักเหล็ก
ที่จะปะนั้น จากนั้นก็ดำเนินขั้นตอนตามวิธีการ
ประกอบบาตร เพียงแต่ทำเฉพาะแห่งมิได้ทำทั้งใบ

เปิดคุณครูป๊ะ-คะ

